

[Ovist Hansen.]

missionen har behandlet forslaget meget indgående og kommissionens flertal har været enig om retningslinierne i lovforslaget, og man ydermere har strakt sig så vidt, at det ikke vil blive afhængigt af den enkeltes pekuniære forhold, om han kan deltage i et sådant kursus, så forekommer det mig, at der kun er grund til at sige tak både til ministeren og til kommissionen. Der er ikke opnået enighed, men elevafgiften foreslås sat så lavt som til 20 kr. pr. måned, og det tilføjes yderligere i bemærkningerne til lovforslaget, at ingen ung mand må være udelukket fra at deltage i denne uddannelse på grund af sine økonomiske forhold. Altså, selv om vedkommende unge mand, der ønsker at komme ud at sejle under dækket, ikke ser sig i stand til at skaffe disse 20 kr. om måneden, skal han ikke udelukkes fra at få denne uddannelse.

Da jeg er klar over, at dette lovforslag sikkert skal gennemgå en grundig udvalgsbehandling, inden man når til enighed, og måske også vil undergå enkelte ændringer, skal jeg indskrænke mig til med disse bemærkninger at anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Det samme kan i og for sig siges om lovforslaget om uddannelse af skibskokke. Det gamle danske ord, der siger, at uden mad og drikke duer helten ikke, gælder ikke mindst ombord i vore skibe. Enhver ved, hvad det betyder, at man får en god og nærende kost. Enhver ved, hvad det betød i gamle dage, dengang hovmesteren som regel også var høker ombord og fik en vis sum pr. mand og af denne sum skulle udrede kosten til skibets besætning. Sådant en hovmester var selvfølgelig ikke andet end en slags menneske, så hans store interesse var naturligvis at lave kosten så billigt som muligt og derved få så stort et overskud til sig selv som vel muligt. Den ordning er man heldigvis gået bort fra — jeg tror ikke, den findes indenfor noget rederi længere —, men enhver, der har været ude at sejle, ved dog, at der altid ved en eller anden lejlighed har været demonstrationer fra mandskabets side, hvor personalet går til kabyssen og giver kokken besked om, at det hundede, han har lavet, kan han æde selv. Det forekommer mig, at der er grund til at hilse dette lovforslag med glæde. Det gælder om at have en vis garanti for, at de mennesker, der tager ud at sejle som kokke, har fået en sådan uddannelse, at de er pladsen voksen, at de er i stand til at lave den

mad, skibets besætning skal leve af. Sømændenes arbejde er hårdt, og livet ombord byder på mangen en hård tårn. Enhver kan forstå, at hvis noget er af betydning, er det dette, at kosten ombord på et skib ikke alene er rigelig, men også nærende, at den er sammensat på en sådan måde, at de rette næringsstoffer er i den. Det er derfor, man i dette lovforslag har foreslået oprettet skoleundervisning omfattende også ernæringslære, således at de unge lærer ikke alene indkøb af de forskellige fødemidler, men også, hvilke fødemidler der indeholder de rette næringsstoffer.

Da jeg ved, at også dette lovforslag vil blive foreslået henvist til udvalg, skal jeg indskrænke mig til at gøre disse bemærkninger og anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Damsgaard: Det er naturligt, at Danmark som en af de allerældste søfartsnationer med rige traditioner for dygtigt sømandskab stadig undersøger mulighederne for at dygtiggøre den enkelte sømand til hans krævede job. Når danske søfolk og dansk skibsfart som helhed hævder sig så smukt i den internationale konkurrence, hænger det utvivlsomt sammen med personlige kvalifikationer hos den enkelte sømand lige fra den yngste skibsdreng og motormand op gennem graderne til skibets kaptajn. Et skibs besætning skal være en enhed, hvor hver mand kan sit job og kan klare en vanskelighed, og det kan heldigvis hovedparten af danske sømænd.

De to foreliggende lovforslag tager sigte på dygtiggørelse, men — i hvert fald for det enes vedkommende — videre sigte, end vi finder fornødent. Ved loven om sømandsuddannelse på land er der åbnet mulighed for at oprette det antal skoler, der er brug for, og på fire skoler er der allerede skabt udmærkede rammer om en undervisning for vordende sømænd. Her er fri adgang for alle sømænd, både for dem, der vil være over, og dem, der vil være under dæk, til at få en fagligt betonet og almindannende undervisning. Det er iøvrigt mit håb, at undervisningen på disse fire skoler, der er i gang — de tre er i hvert fald i gang og delvis den fjerde —, må lykkes, og det er også mit håb, at stadig flere og flere vordende sømænd af alle kategorier indenfor et skibs besætning vil tage et tre måneders kursus på en af disse skoler. Skulle de oprettede skoler blive overfyldt, vil der utvivlsomt blive udvej for flere kursus. I disse kursus kan unge mænd, der agter at blive søfyr-